

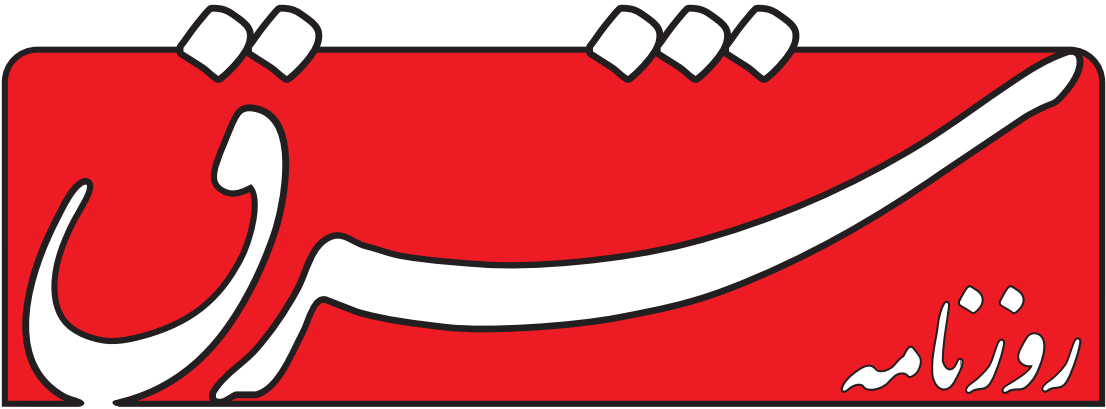
محسنی‌اژه‌ای اولویت‌های دستگاه قضا را مشخص کرد

۱۰ فرمان قضائی

گروه سیاست: دستگاه قضائی در مدت کوتاه ریاست سیدابراهیم رئیسی تغییرات بسیاری به خود دید و سند تحول نیز در این مدت تدوین شد، اما با رفتن او به پاستور مسئله ادامه اصلاح ساختاری و رفع مشکلات سیستم قضائی و اجرای این سند...

صفحه ۳

سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰ • ۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ • ۱۳ جولای ۲۰۲۱

طعنه روحانی به دولت قبل به خاطر «طرح مسکن مهر»:

واحد‌های مسکونی را مردم باید بسازند نه دولت

گروه سیاست: رئیس‌جمهور در روزهای واپسین دولت خود همچنان در حال افتتاح طرح‌هایی است که در این هشت سال انجام شده است. از مهم‌ترین این طرح‌ها «مسکن مهر» بود که از دولت محمود احمدی‌نژاد به جا مانده بود...

صفحه ۲

سال هجدهم • شماره ۴۰۵۰ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

دیپلماسی در کابینه رئیسی (۲)

جاوید قربان‌اوغلی

یادداشت هفته گذشته شاید به دلیل اهمیت نقش سیاست خارجی در برون‌رفت کشور از شرایط دشوار کنونی، انعکاس نسبتاً وسیعی در بین همکاران وزارت امور خارجه داشت. دوستان و همکاران، با طرح مباحثی در رسانه‌ها آن را وسعت و غنا بخشیدند. برخی از این همکاران که هم اصحاب فکر و اندیشه و هم برخوردار از تجربیات گران‌سنگ با قدمتی ۴۰ساله در مدیریت‌های کلان ستاد (داخلی) و میدان (ماموریت) هستند، بر آن شدند که فارغ از نگرش‌های جناحی مبتکر تهیه و تدوین پیشنهادات عملی در این خصوص و ارسال آن به رئیس‌جمهور منتخب شوند. امید است نظرات کارشناسانه و دغدغه‌های دلسوزانه آنان در منظر و مرآی زعمای کشور و دست‌اندرکاران «تیم سیاست خارجی» رئیس‌جمهور منتخب قرار گیرد. چه آنکه شرایط کشور به گونه‌ای است که فرصتی برای «آزمون و خطا» نیست. با وجود نقش پررنگ و تأثیرگذار «وزیر خارجه» در دستگاه «تصمیم‌سازی» در مناسبات خارجی، پیشبرد و اجرای «دیپلماسی حرفه‌ای» برای تأمین منافع راهبردی کشور، در این یادداشت بر آنم که به «کارشناس» به عنوان مؤلفه‌ای تأثیرگذار و بی‌بدیل که نقش برجسته و غیرقابل انکاری در رصد اخبار و تحولات، تهیه گزارش، مشارکت در تدوین راهبردها و اجرای آن در میادین مبارزات دیپلماتیک دارد، اشارتی اجمالی کنم. یقین دارم دوستان و همکاران وزارت امور خارجه با کوله‌باری از تجربه از یک سو و استادان، دانشجویان و اندیشمندان حوزه سیاست خارجی و دیپلماسی در حوزه اندیشه از سوی دیگر با تکمیل این مختصر راهگشای کشتی سیاست خارجی کشور در اقیانوس پرتلاطم و رقابت نفس‌گیر قدرت‌های در کمین نرسیده منطقه و جهان خواهند شد. وقتی از «کارشناس» صحبت می‌شود، ممکن است اذهان برخی ناخودآگاه معطوف به همکاری شود که به تازگی با اخذ مدرک از تحصیلات دانشگاهی فراغت یافته و پس از گذراندن آزمون‌های استخدامی به عنوان «دیپلمات» کار خود را در وزارت امور خارجه شروع کردند. درحالی‌که بدنه و شاکله کارشناس در عرف بین‌المللی از پایین‌ترین رده (وابسته) تا بالاترین مقام (سفری) را شامل می‌شود. طرفه آنکه در بسیاری از کشورهای جهان معاونان وزیر نیز در زمره دیپلمات‌های حرفه‌ای و کارشناسان عالی‌رتبه محسوب می‌شوند و گردش قدرت در بین احزاب و جبهه‌های دولت‌ها که از مشخصه‌های نظام‌های دموکراتیک است، جایگاه و شأن این افراد را همواره بالا نگه می‌دارد. کارشناسان سیاسی هستند، دچار گزند و آسیب نمی‌کند. کارشناسان وزارت امور خارجه ستون فقرات دستگاه دیپلماسی هر کشور هستند. «تافته جداافتاده» نیستند، ولی تفاوت‌های محسوس با کارشناسان و متخصصان دیگر سازمان‌های اداری و نهادهای حکومتی دارند. روشن است این «تفاوت» به معنای «برتری» نیست. شرایط شغلی آنان حکومت‌ها را ملزم به گزینش افرادی برای سیردن این مسئولیت می‌کند که از ویژگی‌هایی برخوردار باشند که لازمه این شغل است. خصوصیات فردی همچون علائق استوار وطن‌دوستی، شخصیتی استوار و نفوذناپذیر، بزرگ و باهوش، ظاهر آراسته و به دور از تملق و چاپلوسی و برخوردار از شم سیاسی و اعتمادبه‌نفس و نظر تخصصی نیز به تاریخ و جغرافیای سیاسی کشور خود مسلط باشد. آگاهی لازم از ماهیت نظام بین‌الملل، دارای رتبه بالا در تحصیلات تخصصی و مرتبط، تسلط حداقل به یک زبان بین‌المللی و توانایی و قدرت تجزیه و تحلیل از دیگر ویژگی‌های دیپلمات‌های وزارت خارجه است.

ادامه در صفحه ۲

گزارش

خلع ید بلوکه‌کنندگان معادن و سرمایه‌های خدادادی مردم

بیانیه مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت صمت

صفحه ۵

تیترا

چالش‌های پسا انتخاباتی اصلاح طلبان

صفحه ۲

افشای حقیقت یا عدم آگاهی از شفافیت

گفت‌وگو با عباس عبدی درباره سامانه شفافیت شهرداری تهران

صفحه ۹

فوتبال گل‌واژه‌ای ایران!

صفحه ۱۱

اعتراض در قلمرو برادران کاسترو

صفحه ۸

حرف اول

تقابل با جهان و توسعه اقتصادی!؟

حسین حقگو • کارشناس اقتصادی

در این آخرین روزها، تهاجم به دولت شدت و حدتی عجیب و غریب یافته و افرادی حتی سخن از محاکمه رئیس دولت و تعدادی از وزرا و مسئولان دولت فعلی به زبان می‌آورند. مهم‌ترین بهانه این حمله و هجوم‌ها هم ظاهراً تداوم و شدت‌گیری مشکلات اقتصادی و بحران معیشت و کسب‌وکار مردم و... است. اینکه به دولت مستقر نقدهای بسیاری وارد است، شکی نیست؛ نقدهای اساسی به تأدیر، سیاست‌ها، اقدامات و فعالیت‌های اقتصادی و سیاسی دولت و مجموعه دستگاه‌های اجرایی به‌ویژه در چهار سال اخیر، اما این نقدها از جنس و موضعی متفاوت با مخالفان و منتقدان اصولگرای دولت است، چراکه بخشی مهمی از وضعیت وخیم اقتصادی امروز کشور ناشی از راهبردی در حوزه روابط خارجی و نحوه مقابله با دولت فعلی و سابق آمریکا است که مخالفان اصولگرای دولت از طرفداران سفت و سخت آن هستند و حتی دولت را متهم به محافظه‌کاری در این عرصه می‌کنند. تهدیدکنندگان دولت به مجازات، خوب است مشخص کنند که آیا عدم مذاکره و ملاقات با ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا توسط دولت روحانی را کار درستی می‌دانند یا خیر؟ آیا نپذیرفتن شرایط دوازده‌گانه ترامپ و وزیر امور خارجه نامتعالیش را تدبیری صحیح و در جهت ارزش‌های نظام جمهوری اسلامی ارزیابی می‌کنند یا خیر؟ پاسخ به این سؤالات، میزان صداقت مخالفان اصولگرای دولت را روشن می‌کند، چراکه اگر پاسخ مثبت باشد که بسیاری از تهاجم‌های این روزها آنان به دولت به بهانه شرایط نامناسب اقتصادی و کسب‌وکار مردم و... بی‌معنا خواهد بود، چراکه به قول معروف «هر که خیزه می‌خورد پای لرز آن هم می‌نشیند» و اگر جواب منفی است، راه و روش خود را در مواجهه با دولت سابق آمریکا حداقل پس از تغییر آن دولت تبیین فرمایند. البته آنچه از گفتار و رفتار این افراد و جریان‌ها به خاطر داریم برخورد شدیدتر و حتی خروج از برجام بوده است. این مجموعه مخالفان تاکنون مدل اقتصادی سیاسی خود را که طبق آن، هم می‌تواند با جهان در سنسبز بود و قدرت انتخاب شهروندان را محدود و محدودتر کرد و هم به رشد اقتصادی دست یافت، عرضه نکرده‌اند، چراکه چنین مدلی وجود خارجی ندارد و اگر در مقطعی کشوری توانسته باشد تا حدی در قالب این مدل بسته پیشرفت کند، پیشرفتی موثقی و ناپایدار و سست و لغزان و بسیار پایین‌تر از توانمندی‌های بالقوه آن کشور بوده است.

ادامه در صفحه ۴

گزارش یک دیپلمات برای ثبت در تاریخ

عکس: محمد رضا عباسی، مهر

صفحه ۴

سرنوشت کابینه رئیسی را کدام یک تعیین می‌کند؟

صفحه ۳

یادداشت

چالش‌ها و فرصت‌های نفتی در دولت آینده (۱)

نتیجه این شرایط، پیری و فرسودگی چاه‌ها و میادین نفتی، بهره‌برداری غیرصیانتی از میادین نفتی و ضریب برداشت پایین و غیراستاندارد نفت از این میادین است. شرایطی که به طور محسوس در میزان تولید نفت کشور و جایگاه ایران در بازار جهانی نفت می‌تواند تأثیرات منفی داشته باشد.

۲- افت فشار استحصال گاز در پارس جنوبی: چالش مهم و قابل توجه دیگر، شرایط تولید گاز در پارس جنوبی است. با توجه به اینکه، بیش از ۷۰ درصد گاز تولیدی ایران از پارس جنوبی تأمین می‌شود و بخش‌های قابل توجهی از حوزه‌های مصرف گاز کشور یعنی بخش خانگی، صنعتی، نیروگاهی و پالایشی، پتروشیمی و صادراتی از این میدان تغذیه می‌شوند، برآوردها حاکی از ورود این میدان به نیمه دوم عمر خود است. این به معنای کاهش فشار گاز و بی‌اثر شدن تأسیسات کنونی تولید گاز می‌تواند سرنوشت اقتصادی و توسعه‌ای این صنعت و اقتصاد ایران را دستخوش تغییرات بزرگی کند. نحوه تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در حوزه صنعت نفت برای دولت آینده که دولتی مهم و سرنوشت‌ساز محسوب می‌شود، متضمن توجه به فرصت‌ها و چالش‌هایی است که هم‌اکنون در این حوزه وجود دارد. در این یادداشت ابتدا چالش‌ها بررسی و در بخش دوم فرصت‌ها تبیین می‌شود. مهم‌ترین چالش‌های صنعت نفت در دولت آینده به شرح زیر هستند:

۱- عقب‌ماندگی طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت در حوزه بالادستی: مهم‌ترین چالش صنعت نفت در حال حاضر، عقب‌ماندگی مفرط طرح‌های توسعه‌ای به دلیل رکود سرمایه‌گذاری در این صنعت است. بر اساس برنامه‌ریزی صورت‌گرفته در سال ۹۲، صنعت نفت برای ادامه حیات و حفظ جایگاه خود در بازار جهانی نفت نیازمند سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد دلاری در حوزه بالادستی در یک بازه زمانی پنج‌ساله بود. به عبارت دیگر باید تا پایان سال ۹۷ هر سال ۲۰ میلیارد دلار برای توسعه، پایداری و پویایی نفت و گاز در حوزه بالادستی سرمایه‌گذاری صورت می‌گرفت. با بررسی دوره هشت سال گذشته، به دلیل شرایط تحریمی، در خوش‌بینانه‌ترین حالت سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در این حوزه حدود ۱۰ میلیارد دلار به صورت اسمی آن هم در یک بازه زمانی هشت‌ساله و نه پنج‌ساله است که عمدتاً توسط شرکت‌های داخلی و با بهره‌گیری از منابع داخلی صورت گرفته است. این رقم در واقع، تحقق پنج درصد برنامه زمانی پنج‌ساله است. این شدت عقب‌ماندگی در حوزه سرمایه‌گذاری مالی، بیانگر عمق عقب‌ماندگی در حوزه فناوری، مدیریت اجرایی طرح‌های توسعه‌ای و پایین بودن سطح اشتغال آفرینی صنعت نفت در حوزه بالادستی است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

کم‌آبی، نابرابری جنسیتی را تشدید می‌کند

برای شرح یک واقعیت نیست، بلکه خود واقعیت این روزها در برخی مناطق ایران است که مردم را به زحمت انداخته و به‌ویژه به رنج زنان افزوده است. تأکید بر زنان است، چون به حکم تقسیم کار مبتنی بر جنسیت این زنان هستند که موظف به انجام کارهای خانگی از مراقبت از کودکان و سالمندان گرفته تا حفظ بهداشت و شست‌وشو و آشپزی هستند. کمبود آب و فقدان دسترسی به آب لوله‌کشی در وهله اول زنان را در تنگنا قرار می‌دهد و مجبورشان می‌کند برای ایفای نقششان در جست‌وجوی آب و راه‌هایی برای جبران محرومیت از آب به تکلیف بی‌انگیز. چرایی آن مهم می‌شود و بازار تبیین و تحلیل گرمی می‌گیرد. گویا رنج باید شیک و قشنگ باشد تا همدلی و همبستگی را به جوش آورد و گرنه رنج در شرایط ادبار عادی و مألوف است. فرض کنید در منطقه زعفرانی با نیاروان چند روزی آب قطع شود و زنانی با هیئت‌های شیک و مد روز، با دستان تمیز و ناخن‌های کاشته‌شده رنگی در صف آب مقابل یک تانکر بایستند، چه بازتابی خواهد داشت این رنج بی‌آبی؟! شاید به تیرت یک رسانه تبدیل شود و بسیاری فغان بر آورند از بی‌آبی، اما چه اهمیت دارد اگر زنان روستایی در چهارمحال‌بوختری در سرما و گرما مجبورند آب مصرفی‌شان را از چشمه و رودخانه تهیه کنند؟ این یک تصویر عادی است. این یک رنج پذیرفته‌شده است. پس بازنمایی رنج هم مبتنی بر نابرابری است و این‌گونه است که رنج وقتی گریبان‌گیر تحت‌سخت‌ترین لایه‌های اجتماعی می‌شود، تداوم می‌یابد؛ اما کم‌آبی فقط یک مثال

ادامه در صفحه ۳

روزنامه شرق منتشر کرد
جامع‌ترین تقویم فرهنگ، هنر و رسانه همراه با ۱۰۰ عکس رویداد مهم قرن
قیمت: ۶۰ هزار تومان
تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

خبر به وقت شرق
به تلگرام شرق پیوندید @sharghdaily